

ทัศนคติของผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางพลีที่มีต่อสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

นางสาว อัญญรัตน์ พงษ์พิสันต์รัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภูมิศาสตร์ ภาควิชาภูมิศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-0856-2

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 20648807

19 ต.ค. 2548

ATTITUDES OF MANUFACTURERS IN BANG PHLI INDUSTRIAL ESTATE
TOWARDS INTERNAL AND EXTERNAL ENVIRONMENTS

Miss Unyarat Pongpisanruth

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Geography

Department of Geography

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-0856-2

นางสาว อัญญรัตน์ พงษ์พิสันต์รัตน์ : ทักษะคิดของผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางพลีที่มีต่อสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (ATTITUDES OF MANUFACTURERS IN BANG PHLI INDUSTRIAL ESTATE TOWARDS INTERNAL AND EXTERNAL ENVIRONMENTS) อ. ที่ปรึกษา : รศ. น.โรดเม่ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา ; 155 หน้า.
ISBN 974-03-0856-2

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อประเมินทัศนคติของผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางพลีที่มีต่อสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ซึ่งในที่นี้ สภาพแวดล้อมภายในคือ พื้นที่ภายในนิคมอุตสาหกรรมบางพลี และสภาพแวดล้อมภายนอกคือ อำเภอบางพลี โดยผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานว่า ผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางพลีมีทัศนคติเป็นลบเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายใน และมีทัศนคติเป็นบวกเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งตัวแปรเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่ใช้ในการวิเคราะห์ มีอยู่ทั้งสิ้น 27 ตัวแปร เช่น ระบบสาธารณูปโภค ระบบสาธารณูปการ ระบบการคมนาคม แรงงาน ที่ดิน ข่าวดสารและสิทธิพิเศษต่างๆ

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้ประกอบการทางไปรษณีย์จำนวน 134 ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 93 ชุด ซึ่งเมื่อนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต และใช้ T-test เป็นวิธีการทางสถิติ พบว่า ผู้ประกอบการมีทัศนคติทางลบต่อสภาพแวดล้อมภายใน ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ และผู้ประกอบการมีทัศนคติทางลบต่อสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้

ภาควิชา ภูมิศาสตร์
สาขาวิชา ภูมิศาสตร์
ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนิสิต.....อ.ณ.โรดเม่.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....อ.ปาลกะวงศ์.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4180223022 : MAJOR GEOGRAPHY

KEY WORD: ATTITUDES / MANUFACTURERS / BANGPHLI / INDUSTRIAL ESTATE / ENVIRONMENTS

UNYARAT PONGPISANRUTH : ATTITUDES OF MANUFACTURERS IN BANG PHLI INDUSTRIAL ESTATE TOWARDS INTERNAL AND EXTERNAL ENVIRONMENTS.

THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. NAROTE PALAKAWONGSA NA AYUDHYA; 155 pp.

ISBN 974-03-0856-2.

The aim of this thesis is to evaluate the attitudes of manufacturers in Bang Phli Industrial Estate toward particular internal and external environments. It is hypothesized that the manufacturers in Bang Phli Industrial Estate tend to have negative attitudes toward their internal environment ,the area within Bang Phli industrial estate, and positive attitudes toward their external environment, Bang Phli District. Twenty-seven variables are included in this study, comprising public infrastructure, transportation systems, labor force, real estate, news and information, and community services.

Ninety-three questionnaires, from 134 that were sent out, were included in statistical analysis. With the use of descriptive statistics and t-test, it was found that the manufacturers have negative attitudes toward the internal environment which support the first hypothesis while their negative attitudes toward the external environment reject the second hypothesis.

Department Geography

Field of study Geography

Academic year 2001

Student's signature.....*စတုတ္ထဝိဇ္ဇာ ကောလိပ်*.....

Advisor's signature.....*နာရီ*.....

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ น.โรตม์ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ในการวิจัยมาด้วยดีตลอด และเนื่องจากทุนวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ทำยนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ซึ่งสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปและแผ่นภาพแทรก.....	ฑ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	3
1.5 นิยามศัพท์.....	3
1.6 วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 แนวความคิดเรื่องการรวมตัวกันทางอุตสาหกรรม.....	6
2.2 นิคมอุตสาหกรรม.....	12
2.2.1 ความหมายของนิคมอุตสาหกรรม.....	12
2.2.2 ความเป็นมาของการพัฒนานิคมอุตสาหกรรม.....	13
2.2.3 จุดมุ่งหมายของการนิคมอุตสาหกรรม.....	16
2.3 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทัศนคติ.....	17
2.3.1 ความหมายของทัศนคติ.....	17
2.3.2 องค์ประกอบของทัศนคติ.....	17
2.3.3 แหล่งที่ทำให้เกิดทัศนคติ.....	18

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่	
2.3.4	คุณลักษณะของทัศนคติ..... 18
2.3.5	ทัศนคติกับความคิดเห็นและทัศนคติกับความเชื่อ..... 19
2.3.6	การวัดทัศนคติ..... 19
2.4	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 22
3	พื้นที่ศึกษา..... 24
3.1	จังหวัดสมุทรปราการ..... 24
3.2	อำเภอบางพลี..... 31
3.3	กิ่งอำเภอบางเสาธง..... 36
3.4	โครงการเมืองใหม่บางพลี..... 40
3.5	นิคมอุตสาหกรรมบางพลี..... 49
4	วิธีดำเนินการวิจัย..... 54
4.1	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย..... 54
4.2	การสร้างเครื่องมือและลักษณะของเครื่องมือ..... 54
4.3	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 55
4.4	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 56
5	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 59
5.1	สภาพทั่วไปของสถานประกอบการ..... 59
5.2	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อสภาพแวดล้อมในปัจจัยต่างๆ...
5.2.1	ระบบไฟฟ้า..... 64
5.2.2	ระบบน้ำประปา..... 66
5.2.3	การเก็บขยะ..... 73
5.2.4	ระบบรักษาความปลอดภัย..... 78
5.2.5	ระบบการคมนาคม..... 82
5.2.6	แรงงาน..... 93
5.2.7	สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ..... 98
5.2.8	การกระจายข่าวสาร..... 101
5.2.9	ระบบโทรศัพท์..... 103
5.2.10	ระดับความแน่นของดิน..... 104
5.2.11	การป้องกันอัคคีภัย..... 106

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		
	5.2.12	ราคาที่ดิน..... 108
5.3		ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อรัฐบาล..... 110
	5.3.1	ความต่อเนื่องของการดำเนินนโยบาย..... 110
	5.3.2	สิทธิพิเศษต่างๆ..... 111
	5.3.3	การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม..... 113
5.4		ทัศนคติโดยภาพรวมของผู้ประกอบการที่มีต่อสภาพแวดล้อม..... 115
6		สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ..... 120
	6.1	สรุปผลการวิจัย..... 120
	6.2	อภิปรายผลการวิจัย..... 121
	6.3	ข้อจำกัดในงานวิจัย..... 124
	6.4	ข้อเสนอแนะ..... 124
		รายการอ้างอิง..... 125
		ภาคผนวก.....
	ภาคผนวก ก	สถานภาพผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางพลี.... 127
	ภาคผนวก ข	ตัวอย่างแบบสอบถาม..... 131
	ภาคผนวก ค	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 140
	ภาคผนวก ง	ตัวอย่างผลการวิเคราะห์..... 143
	ภาคผนวก จ	จดหมายขอความอนุเคราะห์..... 144
		ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์..... 145

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
3.1	หน่วยการปกครองของจังหวัดสมุทรปราการแยกเป็นรายอำเภอ.....	27
3.2	จำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ.....	29
3.3	การใช้ประโยชน์ที่ดินในจังหวัดสมุทรปราการ.....	30
3.4	การใช้ประโยชน์ที่ดินในอำเภอบางพลี.....	35
3.5	การใช้ประโยชน์ที่ดินในกิ่งอำเภอบางเสาธง.....	39
5.1	การจำแนกสถานประกอบการตามอายุ.....	60
5.2	การจำแนกสถานประกอบการตามพื้นที่.....	60
5.3	การจำแนกสถานประกอบการตามประเภทของอุตสาหกรรม.....	61
5.4	การจำแนกสถานประกอบการตามสภาพแวดล้อมใกล้เคียง.....	62
5.5	การจำแนกสถานประกอบการตามจำนวนแรงงาน.....	63
5.6	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อระบบไฟฟ้าของพื้นที่ภายในและภายนอก	65
5.7	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อระบบไฟฟ้า.....	65
5.8	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อความสะอาดของน้ำของพื้นที่ภายในและ ภายนอก.....	67
5.9	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อความสะอาดของน้ำ.....	67
5.10	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการไหลของน้ำของพื้นที่ภายในและ ภายนอก.....	69
5.11	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการไหลของน้ำ.....	69
5.12	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อความแรงของน้ำของพื้นที่ภายใน และภายนอก.....	70
5.13	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อความแรงของน้ำ.....	71
5.14	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการระบายน้ำของพื้นที่ภายในและภายนอก	72
5.15	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการระบายน้ำ.....	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
5.16	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อความสะอาดหลังการเก็บขยะ ของพื้นที่ภายในและภายนอก.....	75
5.17	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อความสะอาดหลังการเก็บขยะ	75
5.18	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อความถี่ของการเก็บขยะของพื้นที่ภายใน และภายนอก.....	76
5.19	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อความถี่ของการเก็บขยะ.....	76
5.20	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่ออัตราค่าเก็บขยะของพื้นที่ภายใน และภายนอก.....	77
5.21	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่ออัตราค่าเก็บขยะ.....	78
5.22	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อระบบรักษาความปลอดภัย ของพื้นที่ภายในและภายนอก.....	80
5.23	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อระบบรักษาความปลอดภัย...	80
5.24	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อความรู้สึกลดภัยในทรัพย์สินของ พื้นที่ภายในและภายนอก.....	81
5.25	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการต่อความรู้สึกลดภัยในทรัพย์สิน	82
5.26	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อพื้นผิวจราจรของพื้นที่ภายในและภายนอก	84
5.27	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อพื้นผิวจราจร.....	85
5.28	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการซ่อมแซมถนนของพื้นที่ภายใน และภายนอก.....	87
5.29	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการซ่อมแซมถนน.....	88
5.30	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อปริมาณรถโดยสารของพื้นที่ภายใน และภายนอก.....	89
5.31	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อปริมาณรถโดยสาร.....	89
5.32	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อคุณภาพรถโดยสารของพื้นที่ภายในและ ภายนอก.....	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
5.33	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อคุณภาพรถโดยสาร..... 91
5.34	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่ออัตราค่าโดยสารของพื้นที่ภายใน และภายนอก..... 92
5.35	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่ออัตราค่าโดยสาร..... 93
5.36	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการหาแรงงานของพื้นที่ภายในและ ภายนอก..... 94
5.37	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการหาแรงงาน..... 95
5.38	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อคุณภาพของแรงงานของพื้นที่ภายใน และภายนอก..... 96
5.39	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อคุณภาพของแรงงาน..... 96
5.40	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อลักษณะของแรงงานของพื้นที่ภายในและ ภายนอก..... 97
5.41	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อลักษณะของแรงงาน..... 98
5.42	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อสิ่งอำนวยความสะดวกของพื้นที่ ภายในและภายนอก..... 100
5.43	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อสิ่งอำนวยความสะดวก..... 101
5.44	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการกระจายข่าวสารของพื้นที่ภายในและ ภายนอก..... 102
5.45	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการกระจายข่าวสาร..... 103
5.46	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อระบบ โทรศัพท์ของพื้นที่ภายในและภายนอก 104
5.47	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อระบบ โทรศัพท์..... 104
5.48	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อระดับความแน่นของดินของพื้นที่ภายในและ ภายนอก..... 105
5.49	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อระดับความแน่นของดิน..... 105
5.50	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการป้องกันอัคคีภัยของพื้นที่ภายในและ ภายนอก..... 107
5.51	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการป้องกันอัคคีภัย..... 107

สารบัญตาราง (ต่อ)

5.52	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อราคาที่ดินของพื้นที่ภายในและภายนอก	108
5.53	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการต่อราคาที่ดิน.....	109
5.54	ทัศนคติของผู้ประกอบการต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลต่อพื้นที่ภายในและภายนอก.....	111
5.55	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาล.....	111
5.56	ทัศนคติของผู้ประกอบการต่อสิทธิพิเศษต่างๆของพื้นที่ภายในและภายนอก	112
5.57	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการต่อสิทธิพิเศษต่างๆ.....	113
5.58	ทัศนคติของผู้ประกอบการต่อการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ภายในและภายนอก.....	114
5.59	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้ประกอบการต่อการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม.....	114
5.60	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก.....	116
5.61	ทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ.....	119

สารบัญรูป

รูป		หน้า
2.1	ทฤษฎีของเวเบอ์เกี่ยวกับผลกระทบของการรวมกลุ่มหน่วยผลิต.....	7
2.2	รูปแบบที่ตั้งของแหล่งอุตสาหกรรมซึ่งได้รับผลประโยชน์จากการรวมตัว.....	9
3.1	ที่ตั้งจังหวัดสมุทรปราการ.....	25
3.2	ที่ตั้งและขอบเขตติดต่อของจังหวัดสมุทรปราการ.....	26
3.3	ขอบเขตจังหวัด อำเภอดำรงและตำบลของจังหวัดสมุทรปราการ.....	28
3.4	ขอบเขตตำบล ถนน และคลองในอำเภอบางพลี.....	32
3.5	ที่ตั้งและขอบเขต ถนน แม่น้ำของกิ่งอำเภอบางเสาธง.....	37
3.6	ที่ตั้งของโครงการเมืองใหม่บางพลี.....	42
3.7	พื้นที่ภายในนิคมอุตสาหกรรมบางพลี.....	50

สารบัญแผนภาพแทรก

แผนภาพแทรก	หน้า	
3.1	โรงบำบัดน้ำเสีย.....	45
3.2	ที่ว่างในโครงการเมืองใหม่บางพลี.....	45
3.3	เขื่อนดินที่อยู่ล้อมรอบโครงการเมืองใหม่บางพลี.....	47
3.4	ถนนสายประธานของโครงการเมืองใหม่บางพลี.....	47
5.1	สภาพของสถานที่ทิ้งขยะด้านหลังตลาด.....	74
5.2	ถนนสายรองที่เชื่อมต่อกับถนนสายหลัก.....	79
5.3	สภาพของถนนบริเวณทางเข้าสู่นิคมอุตสาหกรรมบางพลี.....	84
5.4	สภาพถนนภายในโครงการที่ขาดการซ่อมแซม.....	86
5.5	สภาพถนนภายในตลาดที่ขาดการซ่อมแซม.....	87
5.6	สวนสาธารณะที่ขาดการดูแลรักษา.....	100